

Regjeringen ved Statsminister Erna Solberg
postmottak@smk.dep.no

Vår dato:

7.mars 2018

Kopi: Næringsminister Torbjørn Røe Isaksen
postmottak@nfd.dep.no

Innspill til statsbudsjettet for 2019

Reiselivsnæringen har økt sin betydning som næring og sysselsetter i Norge de siste årene. I mars 2017 la regjeringen frem reiselivsmeldingen "Opplev Norge – unikt og naturlig". Dette var den første stortingsmeldingen om reiseliv på 17 år. I meldingen la regjeringen vekt på viktigheten av gode, generelle rammebetingelser for næringen, slik at næringen kan fortsette veksten. Et hovedbudskap var økt konkurransevne for norsk reiseliv gjennom skatte- og avgiftslettelser til norske bedrifter. Hele Stortinget stilte seg bak meldingen. Jeløya-plattformen gir flere positive signaler for reiselivet, og tok videre flere av elementene fra reiselivsmeldingen. Det er viktig at dette følges opp i statsbudsjettet for 2019.

NHO Reiseliv ber regjeringen i statsbudsjettet for 2019 prioritere tiltak som tilrettelegger for at norsk reiseliv kan fortsette å øke sin betydning både som sysselsetter og som verdiskaper. Vi vil løfte frem fire hovedområder i våre innspill.

1. Et forutsigbart og effektivt skattesystem

Den lave merverdiavgiftssatsen for bl.a. overnatting har økt med 50 prosent de siste to årene. Den økte fra 8 til 10 prosent i 2016, og fra 10 til 12 prosent i 2018. Dette rammer hotell, camping, fornøylesparker, skiheiser, idrettsarrangement, museer, kino og persontransport negativt. I Jeløya-plattformen står det at regjeringen vil forenkle merverdiavgiftssystemet og redusere antall satser. Dersom en reduksjon i satsene innebærer en økning av den lave momssatsen, vil dette stride med prinsippet om konkurransedyktig skatt for norske bedrifter, da både Norden og Europa har lavere moms på overnatting og andre tjenester enn Norge (momssatser Europa vedlegges). Vårt naboland Sverige har for eksempel kun seks prosent moms på skiheiser. En høyere momssats reduserer etterspørselen og dermed vekst og sysselsetting i reiselivet, noe som vil være i strid med regjeringens mål.

Om regjeringen velger å øke den lave momssatsen ytterligere vil det være svært skadelig for næringen, og enda mer skadelig om det tas uten forvarsel. De to foretatte økningene burde vært varslet minimum halvannet år i forveien, slik at bedriftene hadde mulighet til å oppjustere egne priser. Når en momsøkning vedtas to måneder før den innføres er det få bedrifter som har mulighet å hente igjen økningen for allerede solgte rom. Hotellmarkedsrapporten fra oktober 2017, viser at rundt halvparten av hotellene går med underskudd i månedene desember, januar, februar, mars og juli noe betyr at en stor del av økningen ikke kan tas ut i markedet, men må tas direkte på bedriftens bunnlinje.

Vi mener også at regjeringen må se på en felles momssats for restaurantmat og «take away»-mat, som i dag har henholdsvis en sats på 25 og 15 %. En slik samordning vil hindre at kokkelaget mat straffes med høyere moms enn fast food.

I reiselivsmeldingen ble det varslet å innføre en verdsettelsesrabatt i formueskatten på norskeide hoteller og overnattingssteder. Det er viktig at dette følges opp og gjennomføres av regjeringen.

2. Et fleksibelt arbeidsliv

Reiselivet jobber når andre har fri, og er derfor avhengig av fleksible regler i arbeidslivet. NHO Reiseliv synes det derfor er svært positivt at regjeringen erkjenner at mange arbeidstakere ønsker mer fleksibilitet for å gjøre det enklere å kombinere jobb og privatliv, og at regjeringen vil "fortsette arbeidet med å modernisere og tilpasse arbeidsmiljøloven til det arbeidslivet som både arbeidstakere og arbeidsgivere ønsker". Reiselivet har lenge etterspurt mer fleksible rammer for både søndagsjobbing og kveldsarbeid, og at det må være mulig å jobbe større arbeidsmengde i gode måneder med avspasering på andre årstider, uten å overskride årstimetallet. Det er derfor lovende at regjeringen blant annet vil følge opp og vurdere anbefalingene fra Arbeidstidsutvalget utredning fra 2016. Dette må raskt følges opp av regjeringen.

3. Forenkling i offentlig sektor

Regjeringen må følge opp løftet fra plattformen om å arbeide for mer samordnet og enhetlig tilsynspraksis overfor næringslivet, og styrke tilsynenes veiledningsplikt. Samordnet tilsyn betyr at flere tilsyn kommer samtidig, gjerne med varsel av hvilke dokumenter som må være klare, slik at bedriftenes tidsbruk på et utall tilsyn effektiviseres og minimeres. Også i reiselivsmeldingen omtales utfordringen med alle tilsynene som reiselivsnæringen omfattes av. Regjeringen sagt at de vil kartlegge praksisen med tilsyn, for å så å vurdere eventuelle tiltak. For reiselivsnæringen er det viktig at dette er et arbeid som blir prioritert av regjeringen fremover, og det også avsettes dedikerte midler.

Regjeringen vil videreutvikle Altinn som plattform, og ha som mål at næringslivet bare skal behøve å rapportere samme informasjon til det offentlige én gang. Dette er viktig for næringslivet generelt, og reiselivet spesielt. Å bruke mindre tid på innrapportering til det offentlige, og ha mer tid til å utvikle bedrift og betjene gjester, er et etterlengtet ønske fra reiselivet. Å digitalisere offentlig sektor på dette området må prioriteres.

4. En offensiv politikk for skattlegging og rapportering for kommersielle digitale plattformer

Regjeringen varsler i erklæringen at de vil støtte arbeidet for bedre skatteprinsipper for globale selskaper. Det er viktig at dette følges opp, og at det ses sammen med rapporten fra delingsøkonomiutvalget som ble overlevert regjeringen i februar 2017. Regjeringen avvirket skattefritaket for korttidsutleie av egen bolig, slik at det fra første krone beskattes som

kapitalinntekt. NHO Reiseliv mener at dette forslaget kan være en start på å få en oversikt over omfanget av utleie via plattformer som Airbnb og booking.com. Samtidig gjentar vi våre innspill

fra tidligere om at det er avgjørende å få på plass en opplysningsplikt til både skattemyndighetene og statistikkmyndighetene for plattformsselskapene. Dette var også et samlet forslag fra det regjeringsoppnevnte delingsøkonomiutvalgets rapport i februar 2017.

Vennlig hilsen
NHO Reiseliv

Kristin Krohn Devold
Administrerende direktør

Ingjerd Sælid Gilhus
Næringspolitisk fagsjef

Vedlegg: MVA-tabell Europa per 1.januar 2018

Digital versjon av dokumentet nhoiseliv.no/innspillo70318